

Poština plačana v gotovini.

ANGELČEK

SLOVENSKI MLADINI

Letnik 36

1927/28

3

Dosebina k 3. številki: Lea Fatur: Graščak in kmet. J. E. Bogomil: Deset vprašanj. — Matko Krevh: Ministrant. — Mirko Kunčič: Muc in muha. (Pesem). — Anton Žužek: Naš očka. — Janko Samec: Pastirček in babure. — Griša: Žalostna deklica. (Pesem). — Črniški: Dragi Marijini otroci! — Uganke, skrivalice in drugo. — Rešitve 2. številki.

Razpis nagrade.

Kot nagrado za rešitev vseh zagonetk v Angelčku št. 3 razpisujemo; primerno mladinsko knjigo, kot si jo rešilec sam izbere, ali vezan Vrtec in Angelček 1922 ali vezan Vrtec in Angelček 1925/26 ali molitvenik »Pri Jezusu« (z zlato obrezo). Nagrado pa more dobiti le en rešilec, ki ga določi žreb.

Uprava Vrta (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80) ima še nevezan Vrtec 1922 (Din 7), 1925 (Din 10), 1926 (Din 14), 1926/27 (Din 14), nevezan Angelček 1921 (Din 4), 1924 (Din 5), 1925 (Din 6), 1926 (Din 8), 1926/27 (Din 8), vezan Vrtec 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1926/27 in vezan Angelček 1919, 1921, 1922, 1924, 1925, 1926, 1926/27.

V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1923.

Vrtec s priložo Angelček (10 številčk) stane za leto 1927/28 Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Vole, stolni kanonik v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrta in Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrta in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Zagonetke v Angelčku št. 1. so prav rešili: Gogala Franc, Hlebec Rudolf, Kregar Viktor, Št. Vid nad Ljubljano; Ivan in Franc Bernik, Bukovšica; Smiljan Jerin, Celje. — Žreb je določil nagrado Ivanu in Francu Berniku.

Zagonetke v Angelčku št. 2. so prav rešili: Josip Pretnar, Zemun; Franc Gogala, Rudolf Hlebec, Jakob Trobec, Št. Vid nad Ljubljano; Anica Kristan, Helena Kamerički, Marija in Cecilija Lešnik, Amalija Gračner, Marija Vidmajer, Ljudmila Posnik, Marija Pajk, Marija Kroflič, Terezija Podjaveršek, Ana Janežič, Marija Žolhar, Justina Kotovšek, Uršula Krašovec, Štefanija Sivka, Pavla Mlakar, Marjeta Florijančič, Julka Bratec, Pavla Kramar, Marija Mihelčič, Minka in Milena Drolc, Marija Mernik, Štefanija Končan, Slavka in Bogomira Pograjc, Celje; Franc in Ivan Bernik, Bukovšica; Milka Črnigoj, Bohinjska Bistrica. — Žreb je določil nagrado Marjeti Florijančič.

Beseda ugankarjem.

Večkrat berete med ugankami zapisano skrivnica in skrivalnica. Ena sama črka več, pa je med obema razloček. Obe uganki se navadno izražata s slikami. V skrivalnici vidite sliko in črke. Iz črk morate sestaviti kakšen pregovor, naslov znane pesmi, začetek pesmi, kakšne pomenljive vrstice (verze) iz pesmi ali kaj podobnega. Kako se mora ta reč sestavljati, vam pa pove slika, ki je dodana vsaki skrivalnici. Na tej skrivalnici (sliki) vidite — na primer — večje in manjše skupine dreves, ptičev, vidite daljše ali krajše črte, višje in nižje stavbe in druge — rekel bi malenkosti — a te nam pokažejo pot do rešitve. Le vzemite v roke prejšnje letnike naših listov, pa boste našli mnogo takih skrivalic. S pomočjo rešitve boste našli, na kaj treba paziti, da pridemo do zahtevanih pomenov in besedi. V lažje razumevanje pa imate v naših listih marsikje tudi pripisano: Pazite na žarke (liste itd.)! — Skrivalnica je pa slika sama, brez pridejanih črk, a ta slika je tako napravljena, da se v njej skriva še ena slika, ki jo je treba poiskati. Kaj je treba poiskati, pove navadno vprašanje pod sliko: »Kje je Tonček?« — »Kje je koklja?« itd. Kako boš prišel do nove slike? Včasih kar lahko, včasih pa le s težavo. Sliko vemi v roko, obračaj jo na vse strani: na desno, na levo, obrni jo narobe, pazi na veje dreves, na ljudi, pazi na posode, na rastline, ki so naslikane, in če imaš dobro oko, moraš najti zaželjeno sliko.

Vsem: Pošljite nam novih ugank!

J. L.

Zagonetke v Angelčku št. 1. so prav rešili: Gogala Franc, Hlebec Rudolf, Kregar Viktor, Št. Vid nad Ljubljano; Ivan in Franc Bernik, Bukovšica; Smiljan Jerin, Celje. — Žreb je določil nagrado Ivanu in Francu Berniku.

Zagonetke v Angelčku št. 2. so prav rešili: Josip Pretnar, Zemun; Franc Gogala, Rudolf Hlebec, Jakob Trobec, Št. Vid nad Ljubljano; Anica Kristan, Helena Kamerički, Marija in Cecilija Lešnik, Amalija Gračner, Marija Vidmajer, Ljudmila Posnik, Marija Pajk, Marija Kroflič, Terezija Podjaveršek, Ana Janežič, Marija Žolhar, Justina Kotovšek, Uršula Krašovec, Štefanija Sivka, Pavla Mlakar, Marjeta Florijančič, Julka Bratec, Pavla Kramar, Marija Mihelčič, Minka in Milena Drolc, Marija Mernik, Štefanija Končan, Slavka in Bogomira Pograjc, Celje; Franc in Ivan Bernik, Bukovšica; Milka Črnigoj, Bohinjska Bistrica. — Žreb je določil nagrado Marjeti Florijančič.

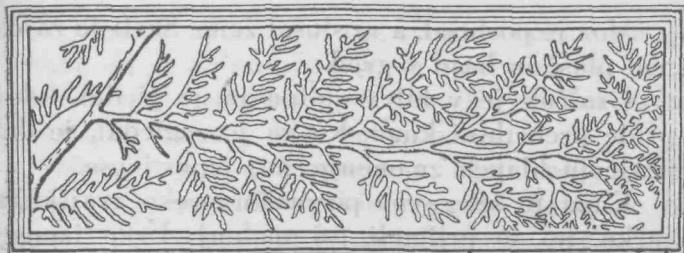

Beseda ugankarjem.

Večkrat berete med ugankami zapisano skrivnica in skrivalnica. Ena sama črka več, pa je med obema razloček. Obe uganki se navadno izražata s slikami. V skrivalnici vidite sliko in črke. Iz črk morate sestaviti kakšen pregovor, naslov znane pesmi, začetek pesmi, kakšne pomenljive vrstice (verze) iz pesmi ali kaj podobnega. Kako se mora ta reč sestavljati, vam pa pove slika, ki je dodana vsaki skrivalnici. Na tej skrivalnici (sliki) vidite — na primer — večje in manjše skupine dreves, ptičev, vidite daljše ali krajše črte, višje in nižje stavbe in druge — rekel bi malenkosti — a te nam pokažejo pot do rešitve. Le vzemite v roke prejšnje letnike naših listov, pa boste našli mnogo takih skrivalic. S pomočjo rešitve boste našli, na kaj treba paziti, da pridemo do zahtevanih pomenov in besedi. V lažje razumevanje pa imate v naših listih marsikje tudi pripisano: Pazite na žarke (liste itd.)! — Skrivalnica je pa slika sama, brez pridejanih črk, a ta slika je tako napravljena, da se v njej skriva še ena slika, ki jo je treba poiskati. Kaj je treba poiskati, pove navadno vprašanje pod sliko: »Kje je Tonček?« — »Kje je koklja?« itd. Kako boš prišel do nove slike? Včasih kar lahko, včasih pa le s težavo. Sliko vemi v roko, obračaj jo na vse strani: na desno, na levo, obrni jo narobe, pazi na veje dreves, na ljudi, pazi na posode, na rastline, ki so naslikane, in če imaš dobro oko, moraš najti zaželjeno sliko.

Vsem: Pošljite nam novih ugank!

J. L.

Lea Fatur:

Graščak in kmet.

Kmet je šel iz sejma pa je srečal svojega graščaka. Bilo je v časih, ko je bil kmet še graščakom podložen. Graščak kmeta vpraša: »Je bil velik sejm?«

»Nisem ga meril,« odgovori kmet. Graščak mu pojasnjuje: »Jaz mislim, če je bilo na sejmu dosti ljudi.«

»Nisem jih štel,« se je otresel kmet. Graščak se je smejal: »Ti si res brihten! Zato pa pridi jutri o polenajstih v grad k meni na kosilo.«

»Pridem, hvala lepa za čast,« je pozdravil kmet in šel svojo pot naprej. Doma je pa povedal svoji ženi, kako je odgovarjal graščaku. Žena je začela tarnati: »Izgubljeni smo! Kaj bo naredil iz tebe gospod!«

»Krvave klobase,« se je zarezal mož in se spravil v posteljo, potegnil odejo čez glavo in pustil ženo, naj stoče. Žena je premišljevala, kako bi utolažila užaljenega gospoda graščaka. Naročila je zjutraj sinu, naj ulovi lepega, velikega zajca. Zbudila je potem moža zgodaj in ga učila, kako naj se graščaku pokloni in kako naj prosi odpuščanja za besede, ki jih je govorilo vino.

Mož je poslušal, a ni slušal žene. Skril je zajca pod plašč in hajd v grad.

Graščak je v bil v stolpu in je gledal, kdaj pride prebrihtni kmet. Ko ga je zagledal, je dal pasjemu hlapcu znamenje, naj izpusti pse.

Kmet je šel ravno po mostu preko grajskega jarka, ko so prileteli psi nadenj. Urno izpusti zajca, zajec v njive in preko njiv pred gradom — psi pa za njim, hlapci za psi.

Kmet pa je šel meni nič tebi nič v obednico, se malo poklonil in sel k mizi. Prinesli so juho. Kmetu pa niso dali žlice. Graščak je pojedel svojo juho slastno in rekel: »Bedak, kdor svoje juhe ne pojé!«

Kmet je namočil kruh v juho, jo posrebal iz kruha, namočil kruh spet, na koncu pa pojedel kruh in rekel: »Bedak, kdor svoje žlice ne pojé!«

Prinesli so ribe. Ena je bila velika, druga pa majhna. Sluga je postavil krožnik tako, da je bila velika riba pred graščakom. Kmet je pa krožnik zasukal tako, da je prišla velika riba pred njega. Graščak jo je spet zasukal. Nazadnje natakne kmet malo ribo na vilice in jo drži k ušesu.

»Kaj pa pomeni to?« ga vpraša graščak.

»Moj oče je utonil v vašem ribniku, pa sem ribo vprašal, če kaj ve o tem.«

»In kaj je rekla?« se je zabaval graščak.

»Pravi, da je premlada, da bi kaj vedela, ampak ona velika pa da gotovo kaj ve.«

»Pa povprašaj veliko,« dovoli graščak. Kmet jo natakne na vilice in drži časek k ušesu — nakrat ji pa odgrizne glavo. Graščak skoči:

»Kaka predrznost je to?«

»Vprašal sem ribo po svojem očetu, pa je rekla, da ga je ona požrla. In zato bom jaz njo.«

Kmet je pojedel lepo ribo. Na to mu pravi graščak: »Stopi v klet po vino.«

Naročil je pa hlapcem v kleti, naj kmeta dobro pretepejo, ko pride po vino. Kmet je pa opazil šibe v kotu in je uganil, da je imela žena prav, ko ga je svarila. Skoči brž k prvemu sodu in mu izdere pipo, na to k drugemu. Hlapca skočita brž — namesto po palici — k sodu in tiščita palce v luknjo, cepetata in vpijeta, da bi prišel kdo na pomoč. Kmet pa vzame palico in začne opletati hlapca, ki zdaj še bolj vpijeta. Graščak misli, da vpije kmet na pomagaj pa tolče po stropu: »Le dajta ga!« Pa mlati kmet še bolj, dokler mu ne omahne roka. Potem vzame boh slanine, klobase in gnjati — kar ni bilo prav — pa se zavije v svoj plašč. Upognjen pod težkim bremenom komaj sopiha iz gradu. Graščak pa misli, da sta ga hlapca tako zdelala, in zakliče za njim:

»No kmet, ali imaš zadosti?«

»Hvala, žlahtni gospod,« odgovori kmet. »Še malo pšenice, pa bova imela z ženo dovolj za zimo.«

J. E. Bogomil:

Deset vprašanj.

3. O čem se najrajši pogovarjate?

Slišite — kaj pravite — kaj bi vi storili, če bi kateri-krat hipoma stopil pred vas sam Gospod Jezus Kristus, kakor je prvo Veliko noč stopil pred učenca, ki sta šla v Emavs, pa ju je vprašal: »Kakšni so ti pogovori, ki jih imata med seboj?«

Ali bi vam nekaterim trda predla! Kaj?

Seveda: dokler se pogovarjate o očetu ali o materi, dokler pripovedujete dobre reči drug drugemu o svojih bratih in sestrah, bi ne bilo nič hudega. Lahko bi povedali, kaj govorite.

Ali pa, če je na vrsti šola, pa si pravite med seboj, kaj ste lepega brali in pisali, kaj ste čuli v zgodovini o slavnih možeh vsega sveta, kaj ste se učili o lepoti naše zemlje, kaj ste slišali o bogastvu narave in o njenih skrivnostih, bi vse to tudi lahko povedali samemu Bogu.

Morda se tudi radi pogovarjate o tem, kje ste letos bili, kaj ste videli, kaj doživeli? Morda radi pripovedujete lepo povest, ki ste jo ravnokar prebrali in navdušujete še druge zanjo, da bi jo vzeli v roke. Če vam pogovor zaide na igre in igrače, če vam Francelj pove, koliko ima zajčkov v hlevu in za koliko jih bo prodal in komu jih je zamenil; če se Peterček pohvali, koliko čmrljev je letos ogrebel, kako so na sosedovem travniku ose preganjali, če Marica hvali svoje piške: to je vse prav! Nedolžni pogovori so to.

Pridejo pa dnevi, ko vaš jeziček prestopi meje dovoljenega, takrat pa... kakšni so vaši pogovori?

Markec samega sebe hvali in povišuje, vse druge pa tlači v blato: niso nič, ne vedo nič, ne molijo nič, on sam pa vse, vse, vse... in vse najlepše in vse najbolje. Ali če Nežika druge tožari in vse pove, kaj so ji tovarišice naredile in kaj so ji rekle, kaj je pa sama zakrivila, pa lepo čedno zamolči — kaj pa je to? In Janezek obklada svoje tovariše z grdimi primki — ali so to tudi nedolžni pogovori?

In celó prepir! Kako migajo mladi jezički, ki so se komaj razvozlali, kako šviga jeza iz oči, kako se že stiskajo pesti, da bi udarile! Slišite, tako govorjenje pa ni ne lepo in ni primerno za nedolžne otroke.

Mirko bi moral biti kaznovan. Pa se skuša izmazati — z lažjo. Seveda je hudo kaznovan biti, a z lažjo se kazni ogniti, to pa tudi ni lepo. In da Jurče podpira svoje besede s pridušanjem, da v svoje pogovore zamešava kletvinske besede, bežite no — ali je to pridnih otrok govorjenje?

In na paši med grmovjem, kamor ne seže oko skrbnega očeta, in kjer uho dobre mamice več ne čuje: ti ljubi Bog, kakšni pogovori so včasih tam... Angeli varuhi jokajo, hudobe v peklu se pa radujejo. Sveti Pavel je že zapisal, da se take reči ne spodobijo med nami, kristjani, Kristusovimi brati, pa je zastonj zapisal. Če bi ob takih pogovorih stopil med vas kakšen pošten človek in bi vas vprašal, kakšne pogovore imate, kaj bi mu odgovorili? Molčali bi, v zadregi bi bili, potuhnjene poglede bi obrnili v tla: tako bi sami sebe molče tožili, tako bi molče govorili, o čem so se sukali vaši pogovori.

Kako se branite, da vam ne pride na jezik kaj blatnega, ostudnega, gnilega! Prav. Toda bodite tudi glede besedi tako rahločutni! Otroci božji ste. Kdor pa grdo govori, hudiča časti.

Matko Krevh:

Ministrant.

Tista zgodba o mojem klobuku-rjavčku v lanskem »Angelčku« str. 33 — vam je ugajala, kaj? Bil sem strašno ponosen, da so gospod urednik »Angelčka« natisnili oziroma dali natisniti tisto povest. Ko sem pa pogledal sličico na koncu povesti, sem se namuzal. V nemalo zadrego sem pa prišel, ko mi je rekla Ornikova Fanika, ki tudi »Angelčka« rada čita: »To ste pa vi,« ter pokazala na sliko. Vse naročnice »Angelčka« so si potem ogledovale sliko ter jo primerjale z menoj. Oh, kako mi je bilo sitno, da so videle mojo fotografijo! In še na glavi stojim ter boste noge v zrak držim! Oh in prejoh! »Čakajte, gospod urednik,« sem si mislil, »zdaj napišem tako povest, da me ne boste mogli narisati.«

Ali ste, moji dragi, že zelo radovedni? No, le počasi! Saj vam povem, kaj se mi je pripetilo, ko sem bil ministrant.

Morda je ta ali oni izmed vas, visokočislanih čitateljev »Angelčka«, tudi ministrant. Zakaj pa ne? Go-

tovo je za vsakega velika čast, ako streže duhovniku pri najsvetejši daritvi, to je pri sveti maši. Koliko je dečkov, ki bi radi ministrirali ali stregli pri sveti maši, pa ne pridejo na vrsto ali pa so predaleč od cerkve. Nasprotno pa je tudi — na žalost — veliko ministrantov, ki te časti niso vredni, ker se grdo vedejo. O, imenitna je služba ministranta, in le tisti sme biti ministrant, ki je te časti vreden.

Bog varuj, da bi se jaz hotel hvaliti! Če sem bil vreden ministrantovske časti ali ne — to še zdaj prepuščam gospodu župniku, ki so me izbrali za ministranta. Zdaj so tisti gospod župnik velik gospod. Bog jim daj dolgo življenje in krepkega zdravja! Mislim pa, da še ne vedo, kaj se mi je pripetilo nekoč pri večernicah. Saj ni, da bi morali vedeti. Le vam, dragi malčki, naj to zgodbo povem.

Po svetem opravi, ki je minilo nekako ob pol enajstih, sem čakal na obed, ker sem imel domov predaleč. Obed sem si kupil — prosim, da! — za svoj prisluzeni denar. Zato mi je obed, četudi preprost, vedno dobro dišal. K sorodnikom sem šel v kuhinjo; imeli so namreč pošteno krščansko gostilno, kakršnih je malo. Vkljub temu nisem smel v gostilniško sobo, ampak samo v kuhinjo; pa tudi nisem silil tja. Dali so mi za tri krajcarje — tak denar smo takrat imeli — goveje juhe pa za dva krajcarja belega kruha. To je bil moj obed. Pa vam povem, da nikoli nisem pogrešal ne mesa ne pečenke, torte pa še sploh poznal nisem. — Opoldne, ko so se spravljali drugi k obedu, sem bil jaz že davno sit. Kaj bi počel do večernic, ki so se pričele šele ob dveh. Da bi šel v senčico spančkat ter zlati čas tratiti? Tega še zdaj brez posebne sile ne storim, ker sem mnenja, da je noč za spanje, ne beli dan. Z vaškimi dečki si pa nisem bil kaj prida znan. Obiskoval sem namreč mestno šolo ter sem bil iz sosednje župnije. Vaške zanimivosti, kakor staro kapelico, studenec in hišico požarne brambe sem si pa že davno ogledal. Resnici na ljubo moram priznati, da mi še zdaj ni nič znanega o brizgalnici vaške »požarne brambe«. Bržčas so gasili kar z bezgovimi brizgalnicami, če je bilo kaj ognja. Zdi se mi pa, da je bil tistim

gasilcem sveti Florijan zelo naklonjen, kar si pač vsi želimo.

Ali naj grem na pokopališče? Napise na nagrobnih spomenikih sem znal skoraj že vse na pamet. Kaj naj torej počnem? Poiskal sem si tovariša-ministranta in mahnila sva jo v gozd nad vasjo. V gozdu muditi se ali se izprehajati, je zelo zdravo, zakaj v gozdu je zrak čist in nepokvarjen. Ni pa prav, letati v gozdu v praznični obleki; še vsakdanje je škoda. Le pomislite, kaj vse lahko poškoduje nedeljsko obleko: veje, ostroge (robida), trnje in séveda tudi raznovrstna smola. Buzarona, ko bi me bili videli domači! Pela bi bila leskovka, da bi se vsi purani začeli kregati. Zdaj, ko moram sam skrbeti za obleko, odobravam kazen za take poredneže, ki ne pazijo na obleko. Takrat? Kaj nova obleka, kaj čevlji! Poglavitno je bilo veselje in norenje. Pa se vkljub temu, da sem bil z doma, nisem izmuznil kazni.

Nekoliko pred drugo uro sva prišla s tovarišem v zakristijo ter oblekla ministrantovsko obleko. Gospod župnik so že čakali. Točno ob dveh smo odšli pred oltar. Gospod župnik so molili sveti rožni venec in litanije vseh svetnikov. Druge krati so mi bile večernice prekratke, tokrat pa so se mi zdele skoro neznosno dolge. Zakaj li? Niso me bolela kolena, kakor bi si kdo mislil, marveč za srajco se je nahajala bogve kakšna stvarca, ki me je — da sem se le zganil — neznanško pičila. Če sem samo močnejše dahnil, me je dotična stvarca že dregnila. Najhuje je bilo pri litanijah: za vsak »prosi za nas« me je zbodlo, pa tako močno in skeleče, da mi je vzelo kar sapo. In še na glas sem moral odgovarjati, ker sem se bal strogega gospoda župnika. Želel sem si na tihem — kdo bi mi zameril — da bi le večernice kmalu minile.

Nak, kaj takega še nisem doživel! Po večernicah sem se brž skrivil ter poiskal sovražnika: črn gozdni hrošč je bil, ki sem ga takoj pohodil... Vsak bi ga.

Od takrat nisem več letal v praznični obleki po gozdu. Kazen je bila preskeleča in premučna.

Gospod urednik, pristavite primerno sliko, če morete! Ha, ha, ha!

Mirko Kunčič:

Muc in muše.

Muc lovi muhe
tolste in suhe,
velike, male,
grde in zale —
gleda po vseh.

Zorhan bi košek
muh rad nabral,
za mošnjo cekinov
bi jih prodal.

S cekini bi kupil
si bajen gradiček,
živel brezskrbno

bi v njem kakor ptiček ... Naš muc je le muc, ne ptič.

Na vsak bi migljaj
pritekel strežaj:

»Želi, vaša milost?« —

— »Tri piške, tri miške,
vrč sladkega mlekca —
navrh pa še kaj!«

Muc lovi muhe
tolste in suhe,
velike, male,
grde in zale,

ali — na žalost —
ne vjame jih nič ...

Anton Žužek:

Naš očka.

Ko zjutraj od doma na delo gredo, so naš ljubi očka bel mož. Zvečer pa, kadar iz mesta se vračajo, so očka truden, sajast mož.

Vselej na bregu počakamo: Tonica, Marička in Janček. O vsak večer! Kot veterc od juga so misli nam mehke in zlate kot solnca večerno zlato.

Pred nami se širi večerna ravnina. Solnce nam jemlje vid. Ne moremo gledati v mesta sijaj, odkoder se vračajo očka. Tako je vse tamkaj v solncu lepo, a očka nam pridejo truden in sajast.

Pred nami se širi večerna ravnina. In vselej se menimo, kaj bomo rekli, našo ljubezen kako razodeli. Le kadar naš očka pred nami stoji, ne vemo več reči ničesar: Marička steče povedat domov, Tonica jim kanglico vzame iz rok, a očka Jančka v naročaj vzemo, pa boža jim sajasto lice.

Janko Samec:

Pastirček in babure.

Pravljica, kakor sem jo pripovedoval svojim otrokom.

Nekoč sta živeli dve baburi. V razdrti koči za vasjo sta se tiščali, sami zase, ker se ni nihče menil za njiju. Kajti bili sta grdi, tako grdi, da bi samo božje solnce zamižalo nad njima, če bi ju uzrlo na cesti — kaj še ljudje! Le pozno v noči sta hodili iz koč, divje rezgetali v črne teme ter preklinjali solnce in dan. Kajti solnce in dan sta ustvarjena le za dobre ljudi, a baburi nista ljubili ne dobrote ne lepote. In sta verjeli tudi, da bosta vladali svet z lažjo in zlobo.

Nekega večera, ko so se ravno oglašali rogovi s paše se vračajočih pastirjev, sta se ti baburi tiščali v svoji koči za vrati, in zla misel jima je polnila srca. Zamolklo je mukala živina, ko je morala mimo te koč — žival sluti nesrečo že v zraku. Stari baburi sta stali tedaj na preži in sta gledali skozi špranjo na cesto, koder mimo so morali brezskrbni pastirčki. Urno so stekle kravice in volički po cesti. In pastirčki tudi, vsi razen enega. Ta se je pa ustavil za trenutek, da bi pogledal za teličkom, ki je zastajal. Tedaj sta skočili baburi izza vrat, zgrabili pastirčka in ga zvlekli v koč. Še zakričati ni fantič utegnil, tako hitro se je vse zgodilo.

Tam sta ga baburi postavili za mizo, sami pa čéneta na ognjišče. Na njem je gorel rdeč ogenj in jima svetil v obraz. Strese se pastirček, ko zagleda njiju brezzoba usta in črne, mačje oči. Pa jokati ni upal. Samo glavo je žalostno pobesil in čakal, kaj bo.

Tedaj se odurno zasmeye prva babura in reče: »Povej, škratelj, ali ni najin ogenj lepši od solnca, ki sveti na nebu?«

Pastirček ne pomišlja dolgo, ampak odgovori: »Kako naj bi bil lepši, ko je pa solnce ustvaril sam dobri Bog za dobre ljudi?«

Tedaj plane druga babura nadenj in krikne: »Lažeš, pobič!«

A on mirno odvrne: »Po čemu bi lagal, ko je res tako.«

Baburi pomolčita nekoliko, in pastirček misli, da je dobro opravil.

Kmalu pa je veter zapihal skozi okno, da je ogenj na ognjišču še lepše zaplapolal.

In takrat se spet odurno zareži babura in vpraša: »Povej, škratelj, ali ni najin ogenj zdaj lepši od solnca, ki sveti na nebu?«

Pastirček spet ne pomišlja dolgo, ampak odgovori: »Kako naj bi bil lepši, ko je pa solnce ustvaril sam dobri Bog za dobre ljudi?«

Tedaj plane spet druga babura nadenj in krikne: »Lažeš, pobič!«

A pastirček mirno odvrne: »Po čemu bi lagal, ko je res tako.«

Baburi spet nekoliko pomolčita, in pastirček spet misli, da je dobro opravil.

Kmalu pa zunaj završi od divjega viharja, in ogenj na ognjišču še bolj živo zaplapola.

Takrat pa se obe baburi hkrati zarezgečeta in vprašata: »Povej še zadnjikrat, sicer te spečeva na tem ognju, ki praviš o njem, da ni lep! Ali ni lepši najin ogenj od solnca, ki sveti na nebu?«

Pastirček se pa ne ustraši groznje in kar nič ne pomišlja, ampak reče: »Kako naj bi bil lepši, ko je pa solnce ustvaril sam dobri Bog za dobre ljudi?«

Tedaj pa baburi jezno vstaneta, da bi ga zgrabili. A v viharnem vetru zavihra njuna obleka nad ognjem tako, da se vname. Visoko vzplamene razjarjeni ognjeni jeziki, da je kočja od svetlobe rdeča. Takrat pastirček urno skoči skozi okno, steče po poti nizdol in se tako srečno reši hudobnih in lažnivih babur.

Ko pa pride do prvih hiš, se upehan ozre in vidi, da je kočja za vasjo že vsa v plamenih. Steče domov in pove domačim ter drugim vaščanom, kaj se mu je dogodilo. Ko pa ti pridejo na pogorišče, ne najdejo tam več sledu ne o kočji in ne o zlobnih baburah... Le sivi kupi gorkega pepela so še glasno pričali, kako se laž sama od sebe kaznuje.

Griša:

Žalostna deklica.

*Bebica moja in mucek moj,
kaj tadva vesta, kaj je z menoj? —
Bebica zeva v naročju in spi,
mucek se greje na solncu in prede.*

*Meni pa silijo solze v oči,
žalost ob moji levici stoji,
da me na groblje samotno povede...*

*Kmalu bo solnce zašlo za goró,
dnevu bo belemu dalo slovo.
Bebica, mucek in dobri ljudje —
vse je minilo, kar ljubi srcé.*

Črniški:

Dragi Marijini otroci!

V oktobru ste se potrudili, da ste rožni venec vsak dan prav lepo molili. Upam, da se vam je posrečilo. Saj znajo to celo otroci, manjši od vas.

V neki družini so se napravljali k večernemu rožnemu vencu. Najmlajšega otroka so že odpravili spat. Vrata spalnice so pa pustili odprta. Med molitvijo gredo pogledat, kako je z otrokom. Najdejo ga vsega objokanega. Vprašajo ga, kaj mu je, da joče. Odgovori jim: »Kako bi ne jokal, ko slišim, koliko je moral Jezus za nas trpeti!« Do srca so mu segle besede: ki je za nas krvavi pot potil... ki je za nas bičan bil i. t. d. — Da bi tudi mi s takim sočutjem molili!

Danes se bomo nekoliko pogovorili o premišljevanju, in če Bog da, tudi kak dober sklep storili.

Mogoče mislite, da je premišljevanje samo za puščavnike, menihe, svetnike. Pa temu ni tako! Premišljevanje je koristno in potrebno vsakemu kristjanu. Moje pisemce je naslovljeno na »Marijine otroke«; to je na tiste otroke, ki se že v svoji zgodnji mladosti po Marijinih vrtcih pripravljajo, da čez nekaj let vstopijo v Marijino družbo in postanejo vneti častilci Marijini — popolni kristjani in pa goreči apostoli Kristusovega kraljestva. Tega pa ne boste dosegli brez premišljevanja. Zato vidimo, kako napeljujejo vodniki Marijine družbenike k rednemu premišljevanju. Izdajajo jim posebne knjige

za premišljevanje. Na Laškem imajo že majhni otroci tako svojo knjigo. Kakšna mora neki biti? Videl je še nisem, pa so mi pravili, da je polna lepih nabožnih slik. Poleg vsake slike je pa natisnjenih nekaj misli, ki naj pomagajo otroku pri premišljevanju.

Kaj pa mi, ki nimamo še take knjige? Prosili bomo Boga, da navdahne kakega človeka, ki naj jo preskrbi tudi dobrim slovenskim otrokom. Vendar zaradi pomanjkanja knjige ne bomo opustili našega načrta. Še ta mesec začnemo z rednim vsakdanjim premišljevanjem. Vsaj deset minut, če ne več, hočemo porabiti vsak dan za premišljevanje. Lahko porabimo tudi čas svete maše.

Pa tudi brez vseh pripomočkov nismo. Navadno se premišljuje življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. To pa imamo lepo popisano v naših šolskih Zgodbah. Še celo slike so v njih. Za vsako premišljevanje bomo vzeli eno sliko in pa zgodbo, ki govori o dotičnem prigodku.

Kako začneš premišljevanje? Podaj se na kak samotni prostor ali pa v cerkev. Pomisli, da boš govoril z Bogom in da te Bog gleda in opazuje. V cerkvi te gleda živi Jezus iz tabernaklja. Drugje pa lahko misliš na Boga, ki je povsod, torej tudi pri tebi. Za tem ga prosi, naj ti pomaga pri tem preimenitnem delu. Moli pobožno očenaš.

Vzemi v roke Zgodbe in preberi s premislekom in počasi dotični odstavek: Za tem ogleduj dobro in natanko sliko. Preglej vsako osebo. Svetnike božje lepo pozdravi, kakor bi bili živi pred teboj. Prosi jih, naj ti pomagajo. Naj ti s svojim zgledom pokažejo, kako je treba živeti, da boš Boga častil in rešil dušo.

Preglej vsako osebo posebej. Glej, kaj dela, kaj trpi, kaj občuti, kaj govori, kaj misli. Kakšen nauk ti daje s svojim ravnanjem? Preudari, kje boš še danes te osebe lahko posnemal. Premisli tudi, zakaj jih hočeš posnemati. Zapoveduje ti božja ali cerkvena zapoved. Ker je to zaslužljivo za nebesa. Ker s tem lahko rešiš dušo svojega bližnjega i. t. d. — Pomisli, kako si doslej ravnal. Kesaj se svojih prestopkov. Kako bo pa v prihodnje? Kaj bi te znalo odvrniti od

tvojega dobrega sklepa? Kake pripomočke boš uporabil, da se še danes poboljšaš?

Ker veš, da brez božje pomoči nič ne premoreš, boš priporočil vsak dober sklep svojemu angelu varihu, svojemu svetemu patronu, Materi božji, Jezusu Kristusu. Le povej jim s svojimi besedami svoj dober sklep in prosi jih pomoči. Lahko zmoliš tudi kako znano molitev. Vsako premišljevanje končaj s tem, da pobožno izmoliš češčenomarijo ali očenaš.

Pri premišljevanju ti ni treba hiteti. Lahko si ogledaš samo eno osebo in ob nji narediš kak dober sklep. Tako porabiš lahko eno sliko za več premišljevanj.

Otroci božji! Mislím, da zdaj razumete, kaj in kako boste delali. Ne obupajte, če vam kdaj noče nič kaj prav izpod rok. Pa molite tisti čas kako ustno molitev. Bo šlo pa drugi dan bolje!

Vsa vaša dobra prizadevanja naj podpira nas mesečni patron sveti Janez od križa (24. novembra), veliki učitelj notranjega življenja.

Z ljubim Sinom slednji čas
Marija blagoslavlja vas!

Uganke, skrivalice in drugo.

1. Mesečno ogledalo.

Francek je v prvih dveh mesecih šolskega leta opustil sledeča dobra dela:

Tek. št.	Dobra dela	Sept.	Okt.	Nov.	Opomba.
1.	Spravljivost	1	2	10	V teh številkah pa je bral njemu primeren opomin. Kako se glasi?
2.	Molitev	1	4	.	
3.	Sv. maša	
4.	Zatajevanje	5	9	
5.	Kesanje	4	6	.	
6.	Pokorščina	
7.	Spoved	1	5	
8.	Sv. obhajilo	1	.	
9.	Miloščina	1	.	.	
10.	Krotkost	2	.	8	
11.	Redoljubnost	
12.	Pridnost	3	.	.	

2. Kot.

(Miroljub, Kočevje.)

Besede značijo: 1. edinost, 2. drevo, 3. rudnino, 4. moško ime, 5. samoglasnih.

3. Skrita imena.

Ali bi stopil z mano do naše koče? V jedilnici se bo dobilo, kar nama bo srce pozelelo. Prišel sem in zdaj ne vem, ne kod, ne kam; nikdar več me ne bodo videli ti kraji. Kam sedaj? Postoj! Na desno! Tako! Ne daj se zbegati! Pamet, pamet! Li kaj veš, kako je majhna iskra njemu, tvojemu prijatelju, uničila vse imetje?

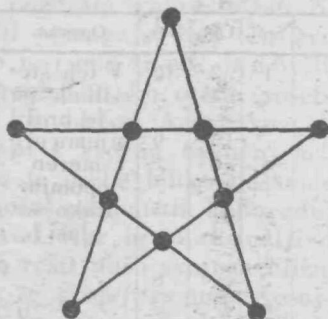
Poišči v teh stavkih šest lastnih imen (imena slovenskih mest)!

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista in se objavljajo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vse zagonetke — v prihodnji številki.

Rešitve 2. številke.

1. Naloga.

Naredi iz črt takozvano »môrsko taco«, ali »moro«, pa bo šlo. Poglej!

2. Sprememba.

Kramar — krmar
Kramarica — krčmarica.

3. Vrstilna uganka.

Stritar, Hladnik,
Drobnič, Slemenik,
Marešič, Erjavec, Sar-
denko.
Slomšek.